34ste jaar. — Nr 154. Dinsdag 27 December 1887.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt nº 37-39. te Tongeren.**

ABONNEMENT
Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **8** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 27 DECEMBER.

Het vlaamsch in 't leger.

Het wetsontwerp, de bevordering der officieren in het leger regelende, is nu bepaald door den Senaat gestemd.

De Kamer van volksvertegenwoordigers had een artikel aangenomen, welk de kennis van een « beetje » vlaamsch aan al de officieren van het leger oplegde. De heer Hanssens, een Walsche vertegenwoordiger van Luik, had de wijsheid en de rechtvaardigheid gehad voor te steen dat al degenen die wenschten in ons land de eer te hebben over manschappen in het legerwevel te voeren, eene genoegzame kennis van het vlaamsch moesten hebben om met de soldaten over dienstzaken te kunnen spreken. De achtbare volksvertegenwoordiger van Luik verdedigde arm zijn voorstel en verwierf aldus de dankbaarheid der vlamingen.

De Kamer vond het te veel gevraagd evenmindere de kennis der vlaamsche taal in dienstzaken tot de eenvoudige grondbeginselen er v..

Voor den Senaat was dit nog te veel De heer Graux stelde voor hetzelfde getal punten in de uitgangsexamens van de militaire school aan de eerste begrippen van 't vlaamsch aan de kennis van het fransch te verleenen en c is alles!

Gelijk de heer Lammens in den Staat heel juist heeft doen opmerken, zal de vl en ook wel de franschgezinde vlaming die zijn moedertaal veracht, — zulke schepsels bestaan ! — er zich op toeleggen om in de andere kken wat meer punten te winnen en zich om de unten die in het vlaamsch te verkrijgen zijn niet kreunen, en zoo zullen er voortdurend in het l r officieren komen, die geen woord vlaamsch enen en dus zich niet kunnen doen verstaan d de grootere helft van 't leger.

Het is niet noodig de gevaren van de toestand te doen uitschijnen ; zij springen in 'og en zijn overigens tijdens de besprekingen in Kamer en den Senaat, voldoende uiteengezet gerden door de volksvertegenwoordigers en de ateurs die zich, in deze bespreking, door de ntvaardigheid, het gezond verstand en de waarderlandsliefde hebben laten leiden.

Hoe komt het dat de rechtvaardigepaling in de Kamer aangenomen, in den Senawerd vernietigd ?

De walen hadden een beweging op touw gezet ; de waalsche dagbladen toon zich verbitterd en sommige sprekers inen Senaat bezwoeren de regeering een middel « verzoening » te zoeken en aan te nemenerzoening ! Alsof, door aan de vlamingen it te laten wedervaren, tusschen de beide en van het land vijandschap was gestookt.

Die « verzoening » kon niet ans gevonden worden dan in de rechtsmiskenning vlamingen en men aarzelde niet de vlamingdie zich al zeven-en-vijftig jaren lang « beweg om gelijke rechten als de Walen te bekon nogmaals achteruit te steken.

Men beweert dat sommige Flamitten te veel willen eischen. Laat het zoo zijn ! s het hier, in de huidige kwestie, overdreve vragen dat niemand in ons leger tot den rang officier kon worden verheven die niet een « be» vlaamsch kan ?

Wat vergt men ons ? Niet een « je » fransch maar de grondige kennis dier moke taal, en zulks niet alleen om officier te kn worden, maar om het minste officieele plaken te kunnen bekleeden. Kost het ons, volkgens, geene moeite fransch te leeren en men de Walen zich ook niet, wederkeerig, wat te opleggen, om onze taal eenigzins machtig orden ? Wij zouden, met onzen naarstigen aat ons helder begrip — wij spreken van al de lagen — zes stielen geleerd hebben in deed dien wij hebben besteed om wat fransc leeren. Dat bewijst welke moeite wij, Vlano, ons getroosten, zonder morren en zondzet, om de tweede taal van ons land machtigorden.

Met onzen gezonden zin, — mogen ons daarop beroemen — zeggen sin een land waar er twee talen gesprokenden, is het noodig, als men in 's lands dienst treden, 's lands brood wil eten, die beiden te kennen om zich heel het land door, iedereen, te doen verstaan.

Waarom toonen de Walen denzelfden zin te bezitten ? 't Is alles wat ragen en dat kan niemand overdrijving heete

De poging om gelijkheid van rechten in het leger te bekomen is mislukt, de Vlamingen zijne taaie koppen ; zij zullen aden en aangezien « bewegingen » schijneelpen, zullen zij zich ook blijven bewegen. Zoden de billijkheid en het recht langs n kant. Hun strijd zal vroeg of laat met ge bekroond worden, tot nut des legers en il des vaderlands.

't Gaat te .

Het kanton Landen, zegt esselsch blad, telt 25 gemeenten, waarvan 17 lke de vlaamsche taal gebruikelijk is.

Er zijn 4 notarissen, die half woord vlaamsch verstaan, zoodat mar een vlaamschen notaris te Luik moet gil men eenen akt doen opmaken dien men v..

Nu vragen die 17 gemeenten de benoeming van eenen vlaamschen notaris.

Enfin, de vlamingen, niet waar, zijn nooit te voldoen.

M. Cornesse, die thans zoo goed als hersteld is van de ziekte, die hem over eenige weken plotseling overviel, is donderdag in gezelschap zijner echtgenoote naar Luik vertrokken.

Aan de heeren geestelijken.

Te koop bij M. COLLÉE, boekhandelaar, groote markt te Tongeren :

Directorium Romanum ad usum diœcesis Leodiensis pro anno Domini 1888.

Franco zending per post.

BINNENLAND

Men meldt uit Brussel :

De gewezen keizerin Eugenie, weduwe van Napoleon III, heeft donderdag eene wandeling door de stad gedaan en verscheidene winkels bezocht om aankoopen te doen.

Gisteren is zij vertrokken. Zij werd door prins Victor Bonaparte tot aan de statie vergezeld.

— Het servisch gouvernement heeft het monopool voor 10 jaren van het verveerdigen van scheikundige stekskens toegestaan aan eene belgische maatschappij. Het verbindt zich, mits zekere voorwaarden, het noodige hout te leveren en het materieel voor de fabriek, die te Belgrado moet opgericht worden. De hoofdfabriek zal te Brussel zijn.

— De brusselsche briefwisselaar van den *Bien public* verzekert dat de heer baron d'Anethan, senateur van Thielt, de vernieuwing van zijn mandaat niet meer zal vragen.

Deze staatsman, in 18 5 geboren, is door zijnen hoogen ouderdom, reeds sedert lijnen twee jaren belet geweest de zittingen van den Senaat bij te wonen. De heer baron d'Anethan is lid van den Senaat sedert 1849.

Men spreekt ook van het aanstaande ontslag van den heer Van Schoor, senateur van Brussel.

— GEHEIMZINNIGE VERDWIJNING. — Wauters van Maeseyck die reeds geruimen tijd verdwenen is, blijft onvindbaar.

Het parket en de policie hebben zich nogtans opnieuw in werking gezet, ten gevolge van eenen naamloozen brief. Die brief werd over een paar dagen door eenen inwoner van den Ninoofschen steenweg, die juist nevens den vrederechter verblijft, in zijnen brievenbus gevonden. Ziehier omtrent hoe de brief luidde :

« Men vraagt wat er van Wauters geworden is. Hij is opgesloten in den kelder eener woning van den Ninoofschen steenweg. Ik zou juist kunnen zeggen waar hij zich bevindt. Maar door die juiste inlichting te verschaffen zou men weten dat ik zo u bezorgd heb en ik kan mij op dit ogenblik niet doen kennen. Ik bevestig u de waarheid van het geen ik u schrijf. »

Deze brief zou zeer wel eene slechte grap kunnen wezen ; men heeft nogtans een onderzoek begonnen. Men veronderstelt dat de schrijver van het biljet het wilde doen toekomen aan den vrederechter, maar dat hij ... bij vergissing in eene verkeerde bus wierp.

— Men schrijft uit Meulebeke, aan het *Fondsenblad* :

Iemand die van geluk mag spreken is zeker wel L. Van Hollebeke, landbouwer te Meulebeke : over 54 jaar stapte hij in het huwelijksbeestje en ging zijne eigene hofstede bewoonen. Zijn huwelijk werd gezegend met 7 zonen en 1 dochter. In die 54 jaar is nooit een lijk op de hofstede geweest.

Van Hollebeke is een sterke en gezonde onderling, hij is nog vlug te been en belooft nog lange jaren tot geluk van vrouw en kinders te leven.

— Eene droevige gebeurtenis had donderdag te Oostende plaats. Omtrent 2 ure namiddag was de echtgenoote Estourgies, wonende op het tweede verdiep van een huis langs de Visscherskaai, beneden gaan werken, latende hare kinderen alleen op de kamer, het eene kind van 4 ½, het andere van 2 ½ jaar. Omtrent kwart na 2 ure, wanneer de moeder in de kamer terug kwam, vond zij haar oudste kind Alfons gansch door vlammen omringd. Zij trok zijne kleeren onmiddellijk af, maar het kind was zoo erg verbrand, dat wanneer de genesheer ter plaats kwam, het bezweek. Gedurende de afwezigheid der moeder was het kind op eenen stoel geklommen om losfoorkens af te nemen en er mede te spelen.

— VERJAARDAG. — Vrijdag 23 December was het 55 jaar geleden dat het kasteel van Antwerpen in handen der franschen viel.

— Men schrijft uit Heyst-aan-zee :

Men meldt ons dat er in deze stad gewichtige werken gedaan worden welke haar veel zullen verfraaien.

Eene aanzienlijke maatschappij doet er op dit ogenblik een veertigtal schoone villas rechtover den dijk en de boulevards bouwen welke de staat niet zal nalaten te doen kassijen.

Binnen kort gaat men beginnen met het leggen van eenen buurtspoorweg, die van uit de statie bezijds de duinen naar Knocke, West-Cappelle, ja, tot aan de grens van Holland zal rijden.

De inhuldiging van deze linie zal ongetwijfeld in het begin van Juni aanstaande plaats hebben, en men verwacht zich aan groote feesten te dier gelegenheid.

Met het badseizoen zullen de gewone bezoekers van Heyst het genot hebben den nieuwen toren der kerk voltooid te zien.

Eindelijk zou het wel kunnen gebeuren dat deze aangenaame stad door de electriciteit verlicht worde. Men weadt, in dit vooruitzicht, naarstige pogingen aan bij eenen persoon van financieel gezag en die als vakkundige, zich eene goede faam heeft weten te verwerven.

— AMERIKAANSCH BUWELIJK. — Slechts in Amerika kunnen zulke gebeurtenissen plaats hebben. Een oude Moor, groot eigenaar in den Texas, kwam een dezer dagen te New-York aan, in gezelschap van een bedienaar zijner godsdienst, om al daar zijne dochter op te zoeken, welke in gezelschap van eenen jongman harer streek, het vaderlijk huis verlaten had.

Verscheidene dagen doorliepen de oude met zijnen Dominé, de voornaamste straten der hoofdstad, tot dat zij eindelijk op eenen vroegen morgen de twee tortel duifjes aantroffen in een der prachtigste straten van New-York. Met eenen sprong vloog papa uit zijn karretje, en met geduchtigen arm zijnen vreeselijken geessel rondzwaaiende, ging hij vlak voor het jeugdige koppel staan, welke beide met schrik bevangen waren.

Trouwen zult gij hier en op het oogenblik, beval de vader met eene schrikkelijke stem, en de jonge lui durfden noch antwoorden, noch vluchten. De Dominé plaatste zich langs den Moor, bracht zijnen bijbel met de geschrevene estemming des vaders te voorschijn en de plechtigheid nam aanvang in volle straat.

Vouwt uwe handen te samen, schreeuwde de vader — verwisselt uwe ringen — antwoordt op de vragen van uwen verbiedwaardigen Dominé. De jonge lieden gehoorzaamden, en twee minuten daarna was het huwelijk voltrokken.

Aanstonds kroop papa met zijnen prekaat wederom op zijn karretje, zonder zich het minste om de nieuwe koppel te bekommeren en vertrok rechtstreeks naar den Texas.

*** Weet gij reeds dat onze vriend eene complete mijn gehuwd heeft ?

— Hoe zoo ?

— Wel, zijne vrouw heeft goud in den mond, zilver in hare beurs en hare neus is van rood koper.

*** *Waarschuwing.* — Een agent der geheime policie, in eene stad, waar de socialisten nog al eens rommelen, kwam s' avonds naar huis. Daar zag hij een plakkaartje op een lanteernpaal hangen.

— Zeker weer een oproerig schrift, dacht hij. Maar het papier hing te hoog om het te lezen. In zijnen iever klouterd hij tegen den paal op en leest :

« Voorzichtig — versch geschilderd. »

De man zag aan zijne kleeren dat de plakkaart waarheid sprak.

BUITENLAND.

Nederland.

Toen de werklieden van den heer Lemmens, aannemer te Beeck (Limburg), zich eergisteren ochtend naar hun werk te Bande begaven, vonden zij op den weg, ter plaatse genaamd Schoonesleen het lijk van den onderwijzer aan de lagere school te Elsloo. Deze jongeling was zondag avond in de herberg van Pisters aan 't Hoolhuis te Bande en moet daar eenige woordenwisseling hebben gehad. Men veronderstelt derhalve dat hij door zijne tegenstanders laaghartig is aangevallen. Zijn overjas lag op eenigen afstand. Geld werd niet bij hem gevonden.

Frankryk.

De heer Wilson is vrijdag opnieuw bij den onderzoekrechter verschenen, en met verschillende getuigen geconfronteerd. De beschuldigingen bersten thans niet meer op ongegronde aanduidingen, maar wel op klare en uitdrukkelijke feiten. Een nijveraar in blink, gekend om zijne reklamen, zou het Eere-Legioen 70,000 fr. betaald hebben, waarvan er 60 000 kwamen in den zak van Wilson en 10,000 fr. aan den makelaar Ribaudiau. Wilson heeft vrijdag het paleis van justicie verlaten in een prachtig rijtuig van den heer Grevy. Na zijn vertrek heeft de procureur der Republiek al de onderzoekrechters bijeengeroepen, die in de zaak Wilson gewerkt hebben Het schijnt dat in deze conferentie een bedaard besluit genomen werd. Daar de Kamer in vacantie is, bestaat de parlementaire onschendbaarheid niet, en mag men dus Wilson aanhouden.

Duitschland.

DE KROONPRINS.

De kroonprins is weer veel beter. Bij gelegenheid van het Kerstfeest wordt hem uit Postdam een reusachtige Kerstenboom gezonden. Het is een den, en zoo groot dat men hem midden door heeft moeten zagen om hem te kunnen vervoeren.

De duitsche grondeigenaars hebben zich vereenigd, om ook van hunnen kant den prins eenen Kerstenboom te zenden. Het is een der schoonste en rankste dennen uit Schwarzwald. De stam en het voetstuk zijn geheel versuld, en men heeft voor het reuzengevaarte eene geheel bijzondere verpakking moeten maken.

Uit Berlyn meldt men dat al de versterkte plaatsen eerlang rijtuigen zullen ter beschikking hebben met eene electrische verlichting van nieuwe uitvinding. De kracht van dit licht zal toelaten de voorwerpen te onderscheiden over eenen afstand van 12 kilometers. Het strengste geheim wordt bewaard over de uitvinding. Voor het oogenblik hebben reeds de forten in de Rijnprovincien en de twee vestingen Konigsberg en Posen dit nieuw verlichtingstoestel.

De *France* deelt eenen brief uit Berlyn mede, welke meldt dat in Duitschland heimelijk repetitiegeweren van kleinen kaliber, overeenkomende met het fransch model, worden gemaakt, en dat in mei zeven honderd duizend stuks gereed zullen zijn.

De stadhouder van den Elzas heeft aan handelaars en winkeliers 48 uren tijd gegeven, om hunne kennisgevingen, uithangborden en prijzen uit de fransche in de duitsche taal over te brengen. Ook de fransche munt moeten zij tegen duitsche verwisselen.

Politiek overzicht.

DUITSCHE SPIOENEN IN FRANKRYK.

De fransche minister van binnenlandsche zaken heeft aan de prefecten der departementen van de Meuse, de Meurthe-et-Moselle en de Vosges de aanbeveling laten geworden om een streng toezicht over de duitsche spioenen uit te oefenen, welke zich in groot getal aldaar zouden bevinden en waarover men sedert eenige maanden veel hoort klagen.

GERUCHTEN TE BERLYN.

Het gerucht loopt te Berlyn dat prins Bismarck aldaar rond den 15 januari zal aankomen en hij bij die gelegenheid de gezanten der vreemde mogendheden zal bijeenroepen om over de bulgaarsche zaak te beraadslagen. Graaf Kalnoky en een buitengewoon gezant van Turkye zouden die vereeniging bijwonen ; deze laatste zou de voorhand nemen om een voorstel te doen, strekkende tot den troonafstand van prins Ferdinand van Bulgarie.

Indien men aan de in omloop zijnde gerruchten mag geloof hechten, dan zou het hoofdoel der komst van den rijkskanselier zijn om voor den Reichstag eene belangrijke wet tegen de socialisten te verdedigen. Prins Bismarck zou gewichtige verooubaringen te doen hebben over de geheime werkingen van het internationaal socialismus, dat hij zou beschuldigen met de russische uhilisten in betrekking te staan.

OOSTENRIJK EN RUSLAND.

Eene geruststellende tijding uit Petersburg is de bevestiging dat het oorlogsministerie geen bijzonder krediet heeft aangevraagd. Al de uitgaven der laatste weken, het onderhoud der troepen er onder begrepen, hebben de er voor bestemde gewone kredieten niet overtroffen.

De russische rijkskanselier heeft te Petersburg een onderhoud gehad met generaal von Schweinitz. Men wil dat de duitsche gezant drager is van brieven van den keizer van Duitschland aan den russischen vorst.

Er was een gerucht ter beurs van Parys van gisteren in omloop gebracht, dat de reserven in Oostenryk onder de wapens waren geroepen. Er is niets van waar.

De russische zoowel als de oostenryksche dagbladen slaan eenen bedaarderen toon aan, en voor het oogenblik mag men aannemen, dat er geen gevaar voor oorlog meer bestaat. Wat de aanstaande lente zal aanbrengen, kan men niet weten doch men verzacht veel goed van de zending van generaal von Schweinitz te Petersburg. Men denkt dat de duitsche kanselarij zal werken om alle misverstand uit den weg te ruimen.

DE DUITSCHE KROONPRINS.

Eene depeche uit San-Remo van gisteren meldt dat de duitsche kroonprins, ofschoon het koud weder was, zich in den morgend met gansch zijne familie naar de kerk heeft begeven. Daarna heeft hij gedurende twee uren eene wandeling te voet gedaan.

Na eenen lunch, de prinselijke familie aangeboden, hebben de leerlingen der scholen, met den burgemeester aan het hoofd, zich naar de villa Tirio, het verblijf van den kroonprins begeven, alwaar zij een kerstlied gezongen hebben. De kroonprins en zijne echtgenoote hebben zich vervolgens in den hof begeven. De prins onderhield zich gedurende een half uur met den burgemeester en drukte hem het genoegen uit, dat het zingen van het kerstlied hem verschaft had. Hij verklaarde insgelijks zeer getroffen te zijn door de blijken van toegenegenheid der bevolking ten zijnen opzichte en dat hij voor Italie en voor Italie en voor zijnen vorst de innigste vriendschap koesterde.